

MARMARA ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TEZ ÇALIŞMASI ORJİNALLİK RAPORU
UYGULAMA USUL VE ESASLARI

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – Bu Uygulama Esaslarının amacı; Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'ne bağlı anabilim dallarında yürütülen tüm tezli yüksek lisans ve doktora programlarında yazılan tezlerin tez savunma sınavı öncesinde jüri üyelerine dağıtılması ve başarılı bulunan tezlerin mezuniyet aşamasında Enstitüye teslim edilen ciltlenmiş ve elektronik nüshalarının içerisinde 'Ek' olarak yer alması gereken '*Tez Çalışması Orijinallik Raporu*'nun alınmasına ve kullanılmasına ilişkin esasları düzenlemektir.

Kapsam

Madde 2 – Bu Uygulama Usul ve Esasları; Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'ne bağlı anabilim dallarında yürütülen tüm tezli yüksek lisans ve doktora programlarına ilişkin hükümleri kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Uygulama Esasları, 04.11.1981 tarihli ve 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 14 üncü maddesine;
(2) 01.07.1996 tarihli ve 22683 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan '*Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği*'ne,
(3) 25.12.2014 tarihli YÖK Genel Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmış olan '*Lisansüstü Programların Açılması ve Yürütülmesine Dair İlkeler*'e dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – Bu Uygulama Usul ve Esaslarında geçen;

- (1) Anabilim/Bilim Dalı; Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'ne bağlı anabilim ve bilim dallarını,
- (2) Tez çalışması; tezli yüksek lisans ve doktora eğitiminin amacına yönelik olarak hazırlanan bilimsel bir çalışmayı,
- (3) Tez Çalışması Orijinallik Raporu; Marmara Üniversitesi tarafından kullanıma açılan TURNITIN Benzerlik Tespit Programında tezlerin taranmasıyla elde edilen benzerlik yüzdeleri sonuç listesi ve açıklama eklerini,
- (4) Tez Çalışması Orijinallik Beyan Formu; tez teslimi sırasında öğrenci ve danışmanı tarafından doldurulması gereken beyan formunu ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Tez Çalışması Orijinallik Raporu Alınmasına İlişkin Usul ve Esaslar

MADDE 5 – (1) Tez Çalışması Orijinallik Raporu, Marmara Üniversitesi Kütüphanesi'nden TURNITIN Benzerlik Tespit Programı kullanımını için kişisel hesap alma hakkı bulunan Üniversitemiz öğretim üyelerince bu hesap üzerinden tez danışmanlığını yürüttüğü ilgili öğrenci(ler) için alınır. Üniversitemizin URKUND ismindeki diğer intihal tespit programından alınan rapor istenirse karşılaştırma yapmak amacıyla kullanılabilir. Fakat Sosyal Bilimler Enstitüsü'ne verilecek raporlar TURNITIN programı kullanılarak alınmalıdır.

(2) Tez Çalışması Orijinallik Raporu, tezin *Giriş, Ana Bölümler ve Sonuç bölümlerinden* oluşan kısımların tek bir dosya olarak Benzerlik Tespit Programına yüklenip taratılması ile alınır. Programa belge yükleme şartları şu şekildedir:

- a. 400 sayfadan fazla belge gönderilmez.
- b. Tek seferde 10 dosyaya kadar belge gönderilebilir.
- c. Dosyalar 40MB'dan daha büyük olamaz.
- d. Belge dosyasının MS Word veya PDF formatında olması gerekir.
- e. Eğer PDF formatında yüklenecekse, dosyanın tarayıcı (scanner) ile elektronik ortama aktarılıp PDF yapılmamış olması gerekir.
- f. Sisteme yüklenecek olan dokümanların kilitli olmamasına özellikle dikkat edilmelidir.
- g. Programa yükleme yapılırken Dosya Başlığı (Document Title) olarak tez başlığının tamamı, Yazar Adı (Author's First Name) olarak öğrencinin adı, yazar soyadı (Author's Last Name) olarak öğrencinin soyadı bilgisi yazılır.

(3) Benzerlik Tespit Programına yüklenen dosyanın raporlanmasında filtreleme seçenekleri aşağıdaki şekilde ayarlanır:

- a. *Kaynakça hariç* (Bibliography excluded).
- b. *Alıntılar hariç* (Quotes excluded). Alıntılar tırnak içinde olmalı ve *italik* yazılmalıdır. Bunun dışında yapılan alıntılar, alıntı olarak kabul edilmez.
- c. *Beş kelimedenden daha az örtüşme içeren metin kısımları hariç*. (Limit match size to five words). Bir cümle içinde ardışık kelime sayısı beşten az olmalıdır. Beş ve daha fazla ardışık kelime eşleşmeleri benzerlik olarak kabul edilir.

Program menüsünde bulunan diğer filtreleme seçenekleri raporlamaya dâhil edilmez.

(4) Rapor tez savunması öncesi alınacağı zaman Turnitin programının sınıf ana sayfasında ÖDEV isminin hizasında Daha Fazla İşlem>>Ayarları Düzenle>>İsteğe Bağlı Ayarlar>>Ödevleri Şuraya Gönder menüsünde “depo yok” seçeneği seçilmelidir. Tez savunması sonrası nihai rapor alınırken de “Ödevleri Şuraya Gönder” menüsünde “standart yazılı ödev deposu” seçeneği seçilmelidir.

(5) Raporlama işlemi tamamlandıktan sonra, tezin tam başlığı ve öğrencinin adı-soyadı bilgisi ile dosyanın toplam sayfa sayısını gösterecek rapor elektronik olarak kaydedilerek çıktısı alınır.

(6) Orijinallik raporu değerlendirme sonucu yüzde (%) olarak görüntülenir.

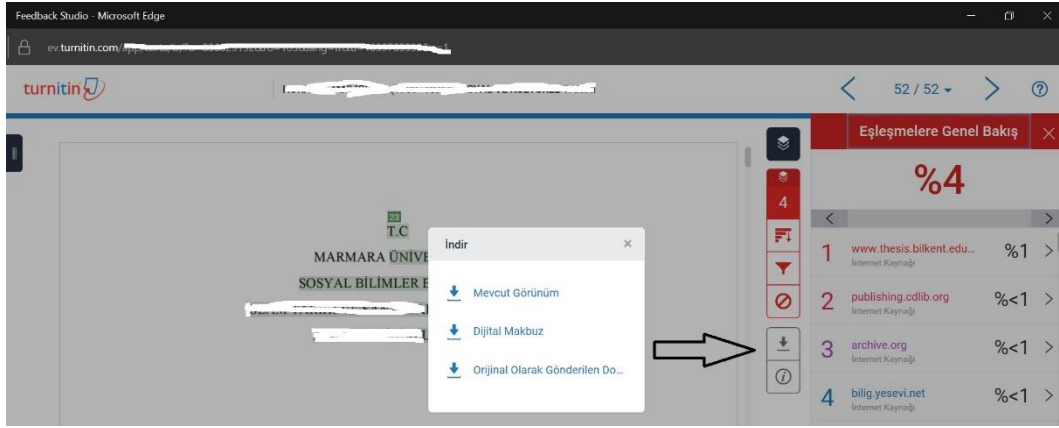
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Tez Çalışması Orijinallik Raporunun Kullanılmasına İlişkin Usul ve Esaslar

MADDE 6 – (1) Tezin danışman ve jüri üyeleri tarafından intihal kapsamı dışında değerlendirilmesi için benzerlik tespit programı tarafından işlem sonrasında verilen raporda belirtilen benzerlik oranı %30'u geçmemelidir. Tek kaynaktan yararlanma oranı ise %5'i geçmemelidir. Rapor sonuçlarının bu oranların üzerinde çıkması halinde, tezler, bu paragrafta belirtilen oranlar sağlanana kadar tez savunmasına alınmaz.

(2) Tez Çalışması Orijinallik Raporunda benzerlik oranının %30'un altında olması, tek başına tezde intihal olmadığı anlamına gelmez. Benzerlik oranı bu oranların altında olsa bile, 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanununa uyulması gerekmektedir. Bu kanuna uyulmaması halinde bundan doğacak sorumluluk öğrenci ve danışmanına aittir. Öğrenci/Danışman “Yüksek Lisans/Doktora Tez Çalışması Orijinallik Raporu” formunda bu durumun nedenini gerekçeleriyle birlikte belirtmek zorundadır.

(3) Tez savunma sınavı öncesi alınan Tez Çalışması Orijinallik Raporu'nun; yüzdelik sayı olarak belirtilen “benzerlik oranı”, işleme tabi tutulmuş olan dosyanın ‘toplam sayfa sayısı’ ve raporlama işleminin yapıldığı ‘tarih’ bilgisinin yer aldığı TURNITIN programının İndir menüsünde bulunan “Dijital Makbuz” çıktısı basılır (Şekil1). Yine aynı menüde yer alan “Mevcut Görünüm” seçeneği ile alınan Orijinallik Raporu'nun benzerlik oranlarının yazdığı ilk sayfasının çıktısı basılır. Bu çıktılar danışman tarafından imzalanır ve Enstitü Web sitesindeki Formlar bölümünde bulunan Tez Çalışması Orijinallik Beyan Formu ile birlikte öğrencinin dosyasında arşivlenmek üzere Enstitüye teslim edilir.

Şekil 1. Turnitin programı İndir menüsü.

(4) Tez savunma sınavına girecek öğrencinin, jüri üyelerine dağıtacağı tez nüshalarının ekinde, danışmanı tarafından onaylanmış ve imzalanmış Tez Çalışması Orijinallik Raporu'nun tamamını gerekçeleriyle birlikte teslim etmesi zorunludur.

(5) Tez savunma sınavı sonrasında başarılı bulunan öğrenci, mezuniyet işlemleri için Enstitüye teslim edeceği CD'deki tezinin elektronik nüshasının ekinde, tez savunma sınavı tarihi sonrasında tezde yapılmış (muhtemel) değişiklikleri de içeren tez dosyasının son hali kullanılarak alınmış, bu usul ve esaslarda belirtilen azami benzerlik oranlarının altındaki oranları sağlayan ve tez danışmanı tarafından onaylanarak imzalanmış nihai Tez Çalışması Orijinallik Raporu'nu gerekçeleriyle birlikte teslim etmekle yükümlüdür. İşleme tabi tutulmuş olan söz konusu dosyanın ‘toplam sayfa sayısı’ ve raporlama işleminin yapıldığı ‘tarih’ bilgisinin yer aldığı “Dijital Makbuz” çıktısı ve alınan Orijinallik Raporu'nun benzerlik

oranlarının yazdığı ilk sayfasının danışman tarafından imzalanan çıktıları öğrencinin dosyasında arşivlenmek üzere Enstitüye teslim edilir.

(6) Benzerlik Tespit Programından alınan çıktıdan hareketle hazırlanacak olan 'Tez Çalışması Orijinallik Beyan Formu' ve nihai 'Tez Çalışması Orijinallik Raporu'nun tamamı Enstitüye ve Kütüphaneye teslim edilen CD'deki tezin elektronik nüshasının içerisinde 'Ek' olarak yer alır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Diğer Hükümler

Yürütme

MADDE 7 – Bu Uygulama Usul ve Esaslarını Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü yürütür.

Geçerlilik Tarihi

MADDE 8 - Bu Uygulama Usul ve Esasları, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yönetim Kurulu'nda kabul edildiği tarih itibariyle yürürlüğe girer.